

Net uit: De kleren die wij dragen

Hieronder vertellen **Wim Scherpenisse** en **Gerda Baardman** over *De kleren die wij dragen*, hun vertaling van *The Clothes on Their Backs* van Linda Grant, verschenen bij uitgeverij [Prometheus](#).

Linda Grant (Liverpool, 1951) is schrijfster en journaliste. In die laatste hoedanigheid schrijft ze o.a. voor *The Guardian* en *Vogue*, en naast romans heeft ze ook non-fictiewerk gepubliceerd. Haar voornaamste thema's zijn familie, etnische achtergrond en de invloed van het uiterlijk op de identiteit en omgekeerd. Vaak zijn haar hoofdpersonen, net als Grant zelf, dochters van Joodse immigranten uit Oost-Europa, en proberen ze hun leven door middel van hun uiterlijk te beïnvloeden. *De kleren die wij dragen* is haar vierde roman. Het boek was genomineerd voor de Man Booker Prize.

Toblerone

De hoofdpersoon in *De kleren die wij dragen* is Vivien Kovaks, de in Londen geboren dochter van Hongaars-Joodse vluchtelingen. Het gezin huurt een appartement in een gebouw in het centrum, maar onderhoudt geen contact met de nogal excentrieke medehuurlers of met wie dan ook. Vivien's ouders willen dat ze opgroeit als een echte Engelse en praten niet over hun vaderland, familie of verleden, al leren ze zelf nooit helemaal vloeiend Engels spreken. Groot is dan ook Vivien's verbazing als er op een dag een flamboyant geklede man voor de deur staat, die in de tongval van haar ouders beweert haar oom te zijn. Hij heeft een piepjong, hoerig gekleed Jamaicaans meisje aan zijn arm, een met diamanten bezet horloge om zijn pols en een reusachtige Toblerone-rop in zijn hand, die hij Vivien uitnodigend toesteekt. Vivien's vader reageert als door een wesp gestoken: hij scheldt de man uit in een taal die Vivien niet kan plaatsen en smijt de deur voor zijn neus dicht. Ondanks de pogingen van haar ouders om de oom dood te zwijgen, ontdekt Vivien geleidelijk toch het een en ander over hem. Dat is niet allemaal even fraai, maar wel intrigerend. Zo intrigerend dat ze als twintiger na een reeks dramatische gebeurtenissen in haar leven besluit hem op te zoeken. Ze maakt kennis met zijn geliefde en zijn kamerhuurlers en krijgt eindelijk de waarheid over haar familie te horen.

Grant vlecht behendig de verhaallijn van de oom en de overige familie door het lopende verhaal van Vivien heen, en het thema van het uiterlijk is ook in deze roman weer aanwezig: de muizige kleding van de angstvallig onopvallende ouders, de stijlexperimenten van de jonge Vivien, de flamboyante kleren van de oom, de *élégance* van diens goedgeklede geliefde, de opkomst van de Londense punk in de jaren zeventig. Hier en daar lijkt het kledingthema echter wat geforceerd.

Bevalt jou niet?

Zinsbouw en woordgebruik van de Hongaarse familie hebben we ontleend aan het taaleigen van een oude in Nederland wonende Hongaarse vriendin. ('Bevalt jou niet? Verhuis dan.' – 'Wij weten hoe verschrikkelijk moeilijk jij hebt.')

Met de Nederlandse titel waren we niet gelukkig. De Engelse titel *The Clothes on Their Backs* slaat niet alleen op het kledingthema, maar ook op de vluchtelingen die letterlijk met alleen de kleren aan hun lijf naar hun nieuwe vaderland zijn gekomen. Wij hadden het boek dan ook liever *De kleren aan hun lijf* genoemd, maar die wens heeft de uitgever niet gehonoreerd.